

paa noget moralsk, paa noget, der har sin Grund i Menneskets Indre, men det kan man nu en Gang ikke gøre. Man kan godt vedtage et Landsforbud mod Drikkeriet, men man kan ikke betage Folk Lysten til at drikke, hvis de har denne Lyst.

Jeg synes altsaa, at det vilde være en Falliterklæring fra denne Institution, hvis den sluttede sin Virksomhed med at sige: Vi maa ty til tvungen Voldgift. Men netop derfor vil jeg pege paa noget andet, som det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds sagde, og hvor jeg kan slutte mig til ham, nemlig at det ikke var Meningen med Loven, at alle Konflikter mellem Arbejdere og Arbejdsgivere skulde henvises til Voldgiften. Jeg tror, at der her er en Tendens, som der maa advares imod. Offentligheden begynder nemlig at faa den Opfattelse, at det normale er, at Forligsmanden træder i Virksomhed. Nej, det normale bør netop være, at Parterne forliges uden Forligsmanden. Han skal være den sidste Samfundsreserve, der, naar Parterne absolut ikke kan naa til Enighed, træder frem og forsøger, om han ikke kan skaffe Enighed imellem dem. Men naar Tendensen gaar i den anden Retning, har det ogsaa den uheldige Følge, at man under Forhandlingerne venter til det sidste med at gøre sine Indrømmelser. Man har altid noget i Baghaanden, og det bevirker, at Forhandlingen paa tidligere Tidspunkter kommer til at mangle Ærlighed og Aabenhed. Det er det samme, der i saa høj Grad skader de politiske Forhandlinger, at man ikke udtaler sig ærligt og aabent fra første Færd, men altid har noget i Baghaanden til at slaa af paa. Skulde det komme til at gaa lige saadan i Forhandlingerne om Arbejdsstridigheder, skal det ende hos Forligsmanden, og naar det bliver det normale, kan man være vis paa, at saa er man inde paa Skraaplanet ned mod den tvungne Voldgift, noget, som ingen af Parterne vil.

Her spiller naturligvis ikke alene Parterne, men selvfølgelig ogsaa Forligsmanden en betydelig Rolle. Jeg er enig med de ærede tidligere Talere i at fremhæve de betydelige Egenskaber, som en saadan Forligsmand skal være i Besiddelse af, og jeg kan ogsaa slutte mig til den varme Anerkendelse, der er ydet den nuværende Forligsmand. Og det, at den nuværende Forligsmand, efter at være gaaet over i et nyt, stort og ansvarsfuldt Embede, vil vedblive at være Forligsmand, en Post, der paa ingen mulig Maade betaler sig penge-

lig set, viser netop hans Tillid til Institutionen, og derpaa lægger jeg megen Vægt.

Forligsmanden maa, som sagt, være i Besiddelse af en Mængde betydelige Egenskaber, men der er ogsaa een Egenskab, som han maa have. Han maa forstaa Begrænsningens Kunst og kunne resignere overfor det naturlige Ønske at ende en Konflikt, naar han en Gang er traadt til, med et Forlig. Hans Opgave skal ikke altid være at faa Parterne til at slaa af. Den kan meget godt bestaa i at gøre den ene Part det indlysende, at hans Krav overhovedet er for vidtgaende. I saa Henseende er der unægtelig et Par Linier i § 4, hvor jeg kunde føle mig fristet til at stille Ændringsforslag. Det hedder der: „Hvor Forligsmanden har indkaldt til Forhandling, skal han søge at bringe denne til en fredelig Afslutning og er blandt andet beføjet til under Forhandlingen at gøre Henstillinger til Parterne om de Indrømmelser, som maatte synes hensigtsmæssige for Formaalet“. Det er selvfølgelig, at han blandt meget andet ogsaa er beføjet til at pege paa de Indrømmelser, som en af Parterne eller maaske begge Parterne bør gøre. Men derfor er det ogsaa overflødigt, at det staar der. Naar det alligevel er Tilfældet, er der dermed ligesom givet Bestemmelsen en ekstra Betonning, som i nogen Grad kunde lægge et Pres paa Forligsmanden, hvorved den Tilbøjelighed, der naturligvis altid vil være til Stede hos ham til at faa Parterne til at slaa af, yderligere vil gøre sig gældende, saaledes at Forligsmanden overhovedet vanskeligt kunde komme i det Tilfælde, at han simpelthen sagde til en af Parterne: det Krav, du stiller, er i og for sig urigtigt; du bør af de og de Grunde tage det tilbage. Imidlertid skal jeg ikke give efter for Fristelsen. Lad dette blive staaende. Jeg har nu gjort opmærksom derpaa og vil i øvrigt sige, at ogsaa den Fordring af baade Arbejdsgivere og Arbejdere, at man ikke nu skulde skride til en Revision, men vente i 4 Aar og i den Tid yderligere indsamle Erfaringer, forekommer mig — imellem saa mange Vidnesbyrd om Strid og Ufred — at være et glædeligt Vidnesbyrd om, at man tror paa Muligheden af ad denne Ervillighedens Vej at danne en Institution, der kan arbejde for Freden i Erhvervslivet. Det er en rigtig og god Maade at lovgive paa: at begynde ude i Periferien af en Sag og rolig arbejde sig frem i Praksis. Det er den Maade, man bruger i England, og som der har ført til